

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

MICHAELA PAULÓ

**AKTIVITY PRO MATKY S DĚTMI V AZYLOVÉM DOMĚ MATKY TEREZY
V NOVÉM JIČÍNĚ**

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Milena Ůbrink Hobzová, Ph.D.

Olomouc 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt na téma „Aktivity pro matky s dětmi v Azylovém domě Matky Terezy v Novém Jičíně“ vypracovala samostatně, s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Olomouci dne 17. 4. 2017

.....

podpis

Poděkování

Poděkování patří paní Mgr. Mileně Öbrink Hobzové, Ph.D. za odborné vedení, vstřícnost při konzultacích a cenné rady, které se staly nedílnou součástí tohoto bakalářského projektu.

Nemalé poděkování si zaslouží i vedení Azylového domu Matky Terezy v Novém Jičíně a jeho zaměstnanci, kteří velmi ochotně spolupracovali při získávání údajů a umožnili realizaci projektu.

Obsah

Úvod	7
1 Stručná charakteristika žadatele	8
1.1 Charita Česká Republika	8
1.2 Charita Nový Jičín	8
1.2.1 Město Nový Jičín	8
1.3 Základní údaje a kontakty organizace	9
1.4 Azylový dům: dle zákona	9
1.5 Stručná historie zařízení	10
1.6 Organizační struktura Charity NJ	10
1.7 Služby nabízené Charitou NJ	11
1.7.1 Azylový dům Matky Terezy	12
1.7.2 Noclehárna	12
1.7.3 Charitní šatník	12
1.7.4 Charitní „nábytník“	13
1.7.5 Půjčovna kompenzačních pomůcek	13
1.7.6 Klub rukodělných prací	13
1.7.7 Rodinný klub Hnízdo	13
1.7.8 Tříkrálová sbírka	14
1.8 Ekonomická situace a zkušenost s podáváním projektů	14
2 Charakteristika projektu	16
2.1 Cíl projektu	16
2.2 Cílová skupina	16
2.2.1 Předškolní věk	17
2.2.2 Mladší školní věk	18

2.3	SWOT analýza.....	18
3	Podrobný popis projektu	22
3.1	Charakteristika současného stavu.....	22
3.2	Charakteristika nového (plánovaného) stavu	22
3.2.1	Multiplikační efekt.....	23
3.3	Návaznost projektu na další aktivity	23
3.4	Návaznost dalších aktivit na projekt.....	23
3.5	Udržitelnost a etický aspekt projektu	24
4	Technické řešení projektu	25
4.1	Konkrétní aktivity.....	25
4.1.1	Dramatické aktivity.....	25
4.1.2	Výroba jehelníčků.....	26
4.1.3	Rodinný film	27
4.1.4	Výroba andílků	28
4.1.5	Cesta za pokladem	29
4.1.6	Zachraňme planetu Zemi	32
4.1.7	Výroba Vánočních přání	33
4.1.8	Stolní a deskové hry.....	35
4.1.9	Pečení perníčků.....	35
4.1.10	Rozvoj smyslů.....	37
4.1.11	Soutěžíme pro radost	39
4.2	Přehledný rozpočet projektu	40
4.3	Personální zabezpečení projektu	41
4.4	Realizace projektu	41
	Závěr.....	42

Seznam zdrojů	43
Seznam obrázků.....	45
Přílohy	46

Úvod

Vztah mezi matkou a dítětem je jedním z nejdůležitějších vztahů v životě člověka. Již od útlého věku jsou nejbližšími osobami dítěte rodiče (v našem případě rodič – matka), kteří mají za úkol dítě vychovávat, vzdělávat a poskytovat nejlepší podmínky pro jeho rozvoj. Matky, které se dostanou do azylového domu, přestávají některé z funkcí ve vztahu k dítěti plnit.

Cílem projektu je navrhnout aktivity pro klienty Azylového domu Matky Terezy v Novém Jičíně, které povedou k znovuoobnovení některých rodinných funkcí, smysluplnému trávení volného času a v konečném důsledku přispějí k lepšímu vztahu mezi matkami a jejich dětmi. Účelem těchto aktivit je také přispět k pozitivnímu klimatu v zařízení samotném.

Bakalářský projekt má čtyři kapitoly a je rozdělen do dvou částí. V první části najdeme veškeré obecné informace o organizaci, kontakty, stručnou charakteristiku a služby, které azylový dům pod záštitou Charity ČR nabízí. Jde například o charitní šatník, ve kterém najdou klienti nepřeberné množství oblečení za symbolické ceny. Nebo charitní „nábytník“, který nabízí základní nábytek pro klienty, kterým se podaří dostat zpět do normálního života, najdou si bydlení a chtějí si ho vybavit. Ve druhé části projektu je navrženo jedenáct setkání pro matky a jejich děti, které obsahují nejen tvořivé, dramatické a přírodovědné aktivity, ale i výchovné a vzdělávací celky, kterými dosahujeme vytyčeného cíle. Každé ze setkání je podrobně naplánováno. Najdeme zde informace o pomůckách, potřebných financích, personálu i o průběhu jednotlivých setkání.

Touto prací se snažíme navázat na již zaběhlé aktivity, které azylový dům matkám i dětem nabízí. Jde především o přednášky (např. Kurz efektivního rodičovství), občasné doučování či výtvarné a tvořivé aktivity pro děti (vyjmenované aktivity se týkají ve většině případů buď jen maminek, nebo dětí, ale žádná z nich není koncipována jako společná aktivita).

Díky podpoře vedení Azylového domu Matky Terezy a dalších pracovníků se nám podařilo dvě setkání zrealizovat. Realizace projektu je uvedena v podkapitole „Realizace projektu“.

1 Stručná charakteristika žadatele

Bakalářský projekt je určen pro nedávno založenou organizaci Charita Nový Jičín (dále jen Charita NJ). Charita NJ spadá pod celorepublikovou organizaci CHARITA Česká Republika.

1.1 Charita Česká Republika

Charita Česká republika (dále jen charita ČR) je církevní právnická osoba, která byla založena biskupskou konferencí. Charita ČR je součástí Římskokatolické i Řeckokatolické církve a působí převážně na území České republiky. Pokud je však potřeba, působí i mimo ni. (Charita ČR, 2013, s. 1)

Hlavní činností je humanitární pomoc, koordinace zásahů při katastrofách způsobených přírodními živly aj., pořádá přednášky a různá školení, poskytuje poradenskou činnost, navazuje kontakty s jinými sociálními a charitativními organizacemi. Mimo jiné pracuje také na získávání prostředků pro sebe i své členy (např. Charita Nový Jičín). (Charita ČR, 2013, s. 1)

1.2 Charita Nový Jičín

Charita NJ je poměrně mladou organizací založenou v roce 2011 Mons. Františkem Václavem Lobkowicem, tehdejší ostravsko-opavským biskupem. Svou činnost začala o rok později (roku 2012) pod vedením pana Marcela Brože. (Charita NJ, 2014, s. 5)

Posláním organizace je: *„sloužit a pomáhat sociálně nejslabším a lidem v hmotné nouzi a přitom chránit v každém člověku jeho důstojnost. Pomáhat všem, kdo pomoc potřebují bez ohledu na barvu pleti, národnost nebo náboženství“*. (Charita NJ, 2014, s. 5)

1.2.1 Město Nový Jičín

Charita Nový Jičín se nachází ve městě renesance a baroka v severovýchodní části Moravskoslezského kraje. První písemná zpráva o Novém Jičíně je z roku 1313. Město je kulturní, hospodářské, ale hlavně správní město celého novojičínského regionu. Má kopcovitý charakter a protéká jím řeka Jičinka, která je součástí CHKO Poodří, tudíž můžeme v její blízkosti spatřit různé druhy živočichů a rostlin. Jelikož se město nachází v centru Moravské brány, můžeme jeho polohu považovat za strategickou. Díky tomu se zde buduje také bohatá

infrastruktura – dálnice Brno-Ostrava. Je zde několik památek, které k městu neodmyslitelně patří: Bašta, část historického městského opevnění, Žerotínský zámek a čtvercové náměstí, které má po celém svém obvodu loubí. Dominantou náměstí je tzv. Stará pošta. Jedná se o historický renesanční dům se dvěma patry arkád. V roce 2011 bylo město Nový Jičín vyhlášeno Historickým městem roku. (Město NJ, 2016)

1.3 Základní údaje a kontakty organizace

Název: Charita Nový Jičín

Sídlo: Dolní brána 2075/57, 741 01 Nový Jičín

Telefon: +420 556 709 240

E-mail: charitanj@charitanj.cz

Web: www.charitanj.cz

IČ: 73635677

Právní forma: evidovaná právnická osoba

Registrace: 8/1-08-724/2012-7384

Vedení

- Marcel Brož, ředitel, vedoucí Charitního domu Matky Terezy – azylový dům.
- Bc. Jolana Orliková, zástupce ředitele, vedoucí Charitního Matky Terezy – noclehárna.
- Rada Charity Nový Jičín: Ing. Jaroslava Petřkovská, předseda rady, P. Alois Peroutka, Mgr. Květa Kyselá, Ludmila Maliňáková, Ing. Josef Křesina.

1.4 Azylový dům: dle zákona

Dle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách:

„(1) Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

a) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,

b) poskytnutí ubytování,

c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.“(MPSV, 2016, s. 22)

1.5 Stručná historie zařízení

Jelikož je organizace opravdu velice mladá, uvedeme jen pár stručných historických milníků, které vedly k založení organizace a jejího chodu.

V roce 1999 založila paní Anna Golichová tzv. klub rukodělných prací. Klub fungoval pod záštitou Charity Kopřivnice, tedy až do osamostatnění později vzniklé Charity NJ, která klub s nadšením převzala. (Charita NJ, 2014, s. 5)

14. 12. 2011 Mons. František Václav Lobkowicz založil zřizovacím dekretem Charitu Nový Jičín. Tímto také jmenoval prvního ředitele Charity Marcela Brože. (Charita NJ, 2014, s. 5)

V roce 2012 již mohl být zahájen provoz organizace. Nebyla však ještě samostatná, ale spadala pod organizaci Charita Ostrava. Charita Ostrava pomohla vybudovat základní kameny a nastartovat chod nově vzniklé organizace. Vše se změnilo na konci roku 2013, kdy se Charita Nový Jičín osamostatnila. (Charita NJ, 2014, s. 5)

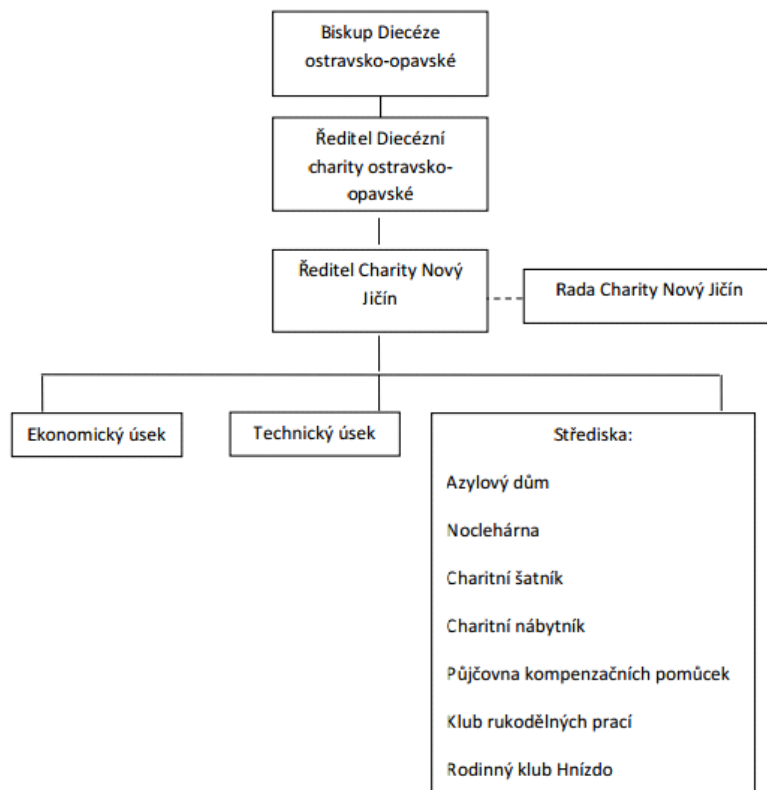
V dalších letech přibýly služby spadající pod Charitu NJ, jako jsou například: projekt Charitního šatníku, Charitního „nábytníku“, služba Půjčovna kompenzačních pomůcek, sociální služba azylový dům a noclehárna atd. (Charita NJ, 2014, s. 5) O těchto službách se budeme více zmiňovat dále v textu.

Nejmladším projektem byla obnova zevního pláště budovy v roce 2014. (Charita NJ, 2014, s. 5)

1.6 Organizační struktura Charity NJ

Organizační strukturu organizace zobrazuje níže uvedený obrázek. Nejvyšším zástupcem je tedy Biskup Diecéze ostravsko opavské, pod něhož spadá ředitel Diecézní charity ostravsko

opavské a ředitel Charity Nový Jičín pan Marcel Brož. Na úrovni ředitele charity se nachází orgán Rada Charity Nový Jičín. Ta má za úkol spolupracovat s ředitelem na důležitých rozhodnutích a organizaci akcí. Charitu NJ dělíme na tři hlavní úseky: ekonomický úsek, který má na starost ekonom a hospodářka, technický úsek, který zajišťují dva zkušení pracovníci a ostatní samotná střediska. Největším střediskem a zároveň službou, kterou Charita NJ nabízí je azylový dům. Jednou z dalších významných služeb je noclehárna a s ní související nízkoprahové denní centrum.

Obrázek 1 - Organizační struktura Charity v Novém Jičíně

(Charita NJ, 2014, s. 10)

1.7 Služby nabízené Charitou NJ

Charita NJ poskytuje svým klientům několik již zmíněných významných služeb jako je Azylový dům, Noclehárna, Charitní šatník, Charitní „nábytník“, Půjčovna kompenzačních pomůcek, Klub rukodělných prací, Rodinný klub Hnízdo.

1.7.1 Azylový dům Matky Terezy

Azylový dům Matky Terezy poskytuje ubytování osobám v nepříznivé sociální situaci. Do azylového domu mohou přijít jak ženy, muži, i rodiny s dětmi nebo osoby pečující o nezletilé dítě. Podmínkou přijetí je věk (od osmnácti let) a soběstačnost klientů. (Charita NJ, 2014, s. 11)

Cílem je naplnění základních životních potřeb, pomoc dostat se z nepříznivé životní situace, zlepšovat mezi vztahové dovednosti a další.

Služby azylového domu jsou poskytovány 24 hodin denně. (Charita NJ, 2014, s. 12)

Součástí Azylového domu v Novém Jičíně je také Azylový dům pro matky s dětmi ve Straníku.

1.7.2 Noclehárna

Noclehárna slouží osobám, které jsou bez přístřeší, jsou dlouhodobě nezaměstnaní, nezaměstnatelní nebo sociálně vyloučení. (Charita NJ, 2014, s. 13)

Cílem je poskytnout ubytování osobám, které žijí na ulici, snižovat rizika související s tímto způsobem života, snaží se pomoci lidem řešit své problémy a minimalizovat závislost na sociálních službách. (Charita NJ, 2014, s. 13)

Příjem klientů na noclehárně je od 19:00 do 21:00 hodin. Vstup na noclehárnu je podmíněn tolerancí 0,5° alkoholu a méně, která je testována dechovou zkouškou. Klientům služba poskytuje čistou postel, skříň, do které si mohou uložit věci, WC, kuchyňku a jídelnu s televizorem. (Charita NJ, 2014, s. 13)

1.7.3 Charitní šatník

Šatník slouží všem, kteří si z finančních důvodů nemohou dovolit koupit nového oblečení. Charitní šatník se otevírá veřejnosti každý čtvrtek od 13 do 17 hodin. Starají se o něj dobrovolnice, které od roku 2012 vytrídily cca 5 tun oblečení. Hračky, ošacení, ložní prádlo popř. deky může přinést kdokoliv i kdykoliv. (Charita NJ, 2014, s. 14)

1.7.4 Charitní „nábytník“

Použitý nábytek od dárců je uložen do skladu a poté nabízen mužům, ženám i rodinám, jako základní vybavení do bytu. O „nábytník“ se také starají dobrovolníci (pracovníci charity, klienti charity). (Charita NJ, 2014, s. 15)

Do „nábytníku“ může kdokoliv přinést zachovalé kusy nábytku – šatní skříně, police, skříňky, gauče, židle či křesla. (Charita NJ, 2014, s. 15)

1.7.5 Půjčovna kompenzačních pomůcek

Klienty jsou osoby se zdravotním postižením, které ze zdravotních důvodů potřebují kompenzační pomůcky, které si nemohou samy dovolit. (Charita NJ, 2014, s. 16)

Cílem je zapůjčení kompenzační pomůcky k zvládnutí každodenního života a běžných úkonů. Pomůcky jsou zapůjčovány klientům za menší úplatek dle ceníku na základě platné smlouvy. (Charita NJ, 2014, s. 16)

Půjčovna nabízí chodítka, berle, mechanické vozíky, elektronické vozíky, koupelové pomůcky, kyslíkové generátory nebo antidekubitní matrace aj. (Charita NJ, 2014, s. 16)

1.7.6 Klub rukodělných prací

Klub slouží pro všechny, kteří si chtějí něco pěkného vyrobit, potěšit druhé nebo darovat výrobky charitě, která je poté prodá na trhu. Drobné rukodělné práce jsou otevřeny komukoliv. Vyrobit si něco pro radost může i starší nebo nemocný člověk. Práce totiž může posloužit také jako rekonvalescence nemocných rukou. (Charita NJ, 2014, s. 17)

Všichni lidé, kteří o ruční práce mají zájem, se setkávají dvakrát do týdne s paní A. Golichovou, která je zároveň zakladatelkou tohoto klubu. (Charita NJ, 2014, s. 17)

1.7.7 Rodinný klub Hnízdo

Cílovou skupinou jsou převážně rodiny s dětmi, matky s dětmi, ale také prarodiče s dětmi. Hnízdo pořádá nepravidelná setkání 3-4 krát ročně. Většinou jde o neformální setkání, jejichž cílem není jen zábava, ale i vzdělávání v oblasti fungování rodiny nebo zlepšování komunikačních dovedností. Klub pořádá také několik přednášek, které jsou otevřeny široké

veřejnosti, a proto se také konají na veřejných místech, jako je například městská bašta. Přednášky jsou ve většině případů na téma rodina. (Charita NJ, 2014, s. 18)

Každoročně je také pořádáno několik zábavných akcí: Maškarní karnevaly, Den dětí atd. Tyto akce se těší veliké oblibě. Mohou je navštívit nejen klienti, zaměstnanci Charity, ale i široká veřejnost. (Charita NJ, 2014, s. 18)

1.7.8 Tříkrálová sbírka

Jako každý rok vychází do ulic Tři králové. Koledníci se vybírají z řad pracovníků či dobrovolníků Charity. Vybrané peníze pak putují na nákup potřebných pomůcek či na zaplacení odborných přednášek nebo organizaci výletů. V roce 2014 vybrali koledníci z Nového Jičína a okolí 495 000 Kč. (Charita NJ, 2014, s. 19)

1.8 Ekonomická situace a zkušenost s podáváním projektů

Největším zdrojem financí je kraj, který získává finance prostřednictvím státu. Kraj nabídne městu škálu nejrůznějších organizací, ze kterých si samo město vybere, o které z nich by mělo zájem. Pokud se pro nějakou organizaci město rozhodne, v našem případě jde například o Azylový dům, za spolupráce kraje tuto organizaci zřídí. (Žížek, 2016) Kraj zašle díl financí určených organizaci městu, město tento díl doplní o další procento financí a ty potom putují ke konkrétní organizaci. Z tohoto vyplývá, že dalším největším poskytovatelem financí je město. (Žížek, 2014-2015)

Za další zdroj můžeme považovat sponzory. Sponzoři mohou přispět jak finančními tak věcnými dary. Uvedeme jen ty nejvýznamnější: firma Alliance darovala několik praček na prádlo v hodnotě cca 100 000 Kč, firma VOP darovala automobil, nadace Agel darovala peníze pro děti z Azylového domu ve Straníku, Diecezní charita Ostravsko-Opavská darovala část peněz z Tříkrálové sbírky, Římskokatolická farnost Starý Jičín pořádá každý rok sbírku v kostele, jejíž výtěžek putuje do Charity, konkrétně do Charity Matky Terezy.

Dále se můžeme zmínit o jednotlivcích či skupinách lidí, kteří posílají pravidelné finanční částky. Jedná se však o částky v řádech sto, maximálně tisíci korun. (Žížek, 2014-2015)

Žádosti o granty si vytváří organizace sama. Žádá o granty z kraje i z města. Jedním z posledních grantů, který byl organizaci udělen, byl grant od města, který umožnil vzít děti do ZOO a Dinoparku. Grant byl použit na financování dopravy i vstupného. (Žížek, 2015)

2 Charakteristika projektu

Předmětem projektu je vytvořit soubor aktivit zakomponovaných do několika setkání, které je zaměřeno na podporu vztahu matky a jejího dítěte. Setkání budou probíhat v prostorách Azylového domu Matky Terezy v Novém Jičíně.

2.1 Cíl projektu

Cílem projektu je navrhnout soubor aktivit pro Azylový Dům Matky Terezy, které posílí rodinné vztahy mezi matkou a jejím dítětem popř. dětmi a povedou klientky k větší zodpovědnosti k výchově dětí.

Ve svém životě si dítě vytvoří jen několik citových vazeb, z nichž hlavní vazba patří k rodičům, nebo některým blízkým příbuzným, kteří se o dítě starají (např. prarodiče). Proto je tolik důležité, aby rodiče (v našem případě matky), věnovaly svým dětem co nejvíce času. (Murray, 2016, s. 92)

2.2 Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou ženy, matky, které se ocitly v tíživé životní situaci. Do této situace se dostaly většinou kvůli nevhodnému způsobu jejich života nebo souhře nešťastných událostí. V azylovém domě se nacházejí ženy, které svou situaci musí zvládat pouze za podpory sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. Jiné mají k dispozici partnera, který jim může být v některých chvílích velikou oporou. Průměrný věk matek v azylovém domě nelze odhadnout. Stává se, že přijdou velice mladé matky ve věku kolem 20-25 let, ale na druhou stranu se do azylového domu dostanou i matky starší (40-50 let).

Počet dětí také nelze odhadnout, ani zprůměrovat. Některé rodiny mají jedno dítě, jiné více. Samozřejmostí je různý věk dětí, nejčastěji jde však o děti předškolního a mladšího školního věku (bližší charakteristika cílové skupiny dětí je uvedena v podkapitolách o předškolním a mladším školním věku).

Jak je to už od nepaměti, rodina je (měla by být) jistotou pro každého člověka. Ve svých základních funkcích se v dnešní době neliší od toho, jak vypadala struktura rodiny od počátku civilizace. (Možný, 2008, s. 14)

V našem případě není rodina v pravém smyslu zachována. Většinou chybí jeden z rodičů (v našem případě otec) a nejsou splněny takové funkce, které by rodina plnit měla. Při selhání určitých funkcí, může docházet až k psychické deprivaci dítěte. Tato porucha je zastoupena u dětí, které žijí v dětských domovech, v nemocnicích a dalších zařízeních a také u dětí, jejichž rodina neplní některou ze svých funkcí nebo funkce hrubě porušuje. Dle Matějčka jde o: „psychický stav vzniklý následkem takových životních situací, kdy subjektu není dána příležitost uspokojovat některé základní psychické potřeby v dostačující míře a po dosti dlouhou dobu“.
(Matějček, 1992, s. 115)

Abychom preventivně tomuto problému mohli předcházet, nabídneme matkám i jejich dětem aktivity, které stimulují požadované podněty tak, aby k žádnému psychickému narušení nedocházelo. (Matějček, 1992, s. 115)

2.2.1 Předškolní věk

Flavel (1985, s. 48) ve své publikaci tvrdí, že „the 6 year old is a much more mature thinker and knower than the 18 month old. Her cognitive functioning clearly shows a number of positive attributes when compared with that of a youngster just entering the early-childhood period“.¹

V tomto období dítě rozvíjí také dovednosti, které se dosud naučilo: oblékání, běhání, skákání, jízda na kole, obecně se zlepšuje jemná i hrubá motorika. (Blatný, 2016, s. 79)

Další rozvoj zaznamenáváme také v oblasti řeči. Děti si vymýšlí nová slova i slovní spojení a rozšiřují svou slovní zásobu. V období kolem čtyř let si dítě začne všimnout, že ostatní mají své myšlenkové obsahy, které se neshodují s obsahy v jeho mysli a nemusí se shodovat ani s realitou. (s. 80-81)

Charakteristický je i vztah k ostatním dětem. Z počátku si děti hrají vedle sebe, ale postupem času si začnou hrát i spolu. Dítě začíná rozlišovat mezi tím, co je správné a co špatné. (Blatný, 2016, s. 82)

---

¹ Překlad autorky projektu: Šestileté dítě má mnohem rozvinutější myšlení i znalosti než osmnácti měsíční dítě. Ve srovnání s mladším dítětem, které právě vstupuje do období raného dětství, vykazují jeho kognitivní funkce řadu pozitivních vlastností. (Flavell, 1985, s. 48)

2.2.2 Mladší školní věk

Mladší školní věk (6-11 let) s sebou nese spoustu změn, ať už je to nástup do školy, zvykání si na nový režim, nárůst povinností nebo udržení pozornosti. Děti, které nezvládnou udržovat delší dobu pozornost, mají ve škole občasné problémy a potřebují individuální přístup. U dětí se také zvyšuje rychlost zpracování informací, proto je umožněno zapamatovat si více obsahu. (Blatný, 2016, s. 85-86)

Zlepšují se i jazykové dovednosti. Děti v tomto věku dokáží skládat věty a vyslovují slova už jako dospělí. Dokáží rozpoznat nedorozumění, vysvětlit vlastní projev a opravit své vlastní chyby. Další z hlavních úloh školy v prvních letech studií, je naučit dítě psanému jazyku, což je klíčová dovednost, kterou si dítě osvojí. (Blatný, 2016, s. 88-89)

2.3 SWOT analýza

Pro celkový přehled situace a možností využití tohoto projektu, uvádíme SWOT analýzu, která by měla ukázat, proč je tento projekt pro azylový dům přínosem.

Vize organizace
<ul style="list-style-type: none">
• Snaha o začlenění klientů do běžného života ve společnosti
• Podpora rodin ze sociálně slabších poměrů
• Hledání nových aktivit založených na spolupráci rodičů a jejich dětí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Stálí pracovníci • Tzv. pracovníci na „dohodu“ • Dobrovolníci • Financování • Zařízení budovy • Poloha, lokalita	<ul style="list-style-type: none"> • Finance • Aktivity pro klienty • Nízká propagace • Místo pro dětskou hru

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Hřiště pro děti • Pravidelné aktivity • Práce na nových projektech • Granty • Sponzoři 	<ul style="list-style-type: none"> • Ztráta některých sponzorů • Ztráta dobrovolníků • Nepotřebnost organizace

Komentář SWOT analýzy

Celá organizace i jednotlivci, např. sociální pracovníci, se snaží začlenit všechny klienty zpět do společnosti. Snaží se vnést pozitivní energii k životu, pomáhají jim s hledáním práce, bydlení, připravují pro ně přednášky a další aktivity. Rodiny v azylovém domě mohou zůstat jen na omezenou dobu. Pokud se nepodaří rodině najít si nové bydlení do šesti měsíců, může azylový dům smlouvu o ubytování prodloužit.

Azylový dům se snaží rozšiřovat soubor nabízených aktivit. V současnosti se organizace snaží získat nejrůznější granty, díky kterým může uspořádat akce jako je výlet do ZOO nebo opékání špekáčků.

Za silnou stránku organizace považujeme velice kvalitní a kvalifikované zaměstnance, kteří jsou ochotni pomoci každému, kdo pomoc potřebuje, nebo si o ni sám řekne. Stejně kvalitní jsou i dobrovolníci, nebo pracovníci na „dohodu“.

Dobrovolníci pomáhají například při vykládání a skládání nábytku v charitním „nábytníku“, pomáhají při třídění a praní oblečení do charitního šatníku, nebo se v zimě (v areálu azylového domu) starají o údržbu příjezdové cesty a chodníku.

Pracovníci tzv. na „dohodu“ jsou zaměstnanci, kteří přicházejí do azylového domu nepravidelně, v případě nemoci stálých zaměstnanců, vždy po domluvě s ředitelem. Jedná se většinou o studenty sociálních či pedagogických oborů.

Jelikož je organizace financována státem, potažmo krajem a městem, nemělo by docházet k závažnějším finančním problémům. Vnitřní i vnější prostory budovy jsou vybaveny dostatečně

a to hlavně díky získaným financím z grantů a sponzorským darům. Díky sponzorským darům mají klienti např. polohovací postele a nové velkokapacitní pračky na prádlo.

Další silnou stránkou je lokalita, ve které se azylový dům nachází. Pěšky se klienti dostanou za 5 minut do centra Nového Jičína a za 3 minuty na autobusové a vlakové nádraží. Poblíž se také nachází menší park, kde si vyhrají zejména děti.

Slabou stránkou organizace jsou finance nezbytné pro realizaci akcí, přednášek a dalších volnočasových aktivit. Peníze mohou sehnat od sponzorů a dárců, nebo žádat o granty z města a kraje. Jde o nepřetržitý proces, který nepřinese vždy pozitivní výsledky, proto by bylo dobré, zapracovat na propagaci azylového domu, aby se našlo více sponzorů a lidí, kteří by chtěli pomoci. Problém však vyvstává i ze strany klientů, jelikož nejeví o volnočasové aktivity příliš velký zájem. Důvodem by mohla být nedostatečná motivace klientů, nebo nezajímavá témata organizovaných přednášek.

Další slabou stránkou je nedostatečné místo pro hraní dětí. Pozemek okolo budovy je velice malý, a jelikož se budova azylového domu nachází mezi obytnými prostory, je zde místo na zaparkování čtyř aut a menší pás zeleně. Děti nemají moc prostoru pro hru, a proto se občas toulají bezcílně po městě.

Jednou z příležitostí pro zlepšení podmínek v azylovém domě, je vybudování dětského hřiště. Třeba že by hřiště nemohlo být velké (pozemek neposkytuje dostatečný prostor), mohly by zde být umístěny některé zajímavé herní prvky.

Další příležitostí by mohlo být zavedení pravidelných aktivit kroužků pro děti i dospělé. Aktivity by mohly vnést klientům do života řád a pomoci jim zlepšit životní úroveň. Mohlo by se jednat o dramatický kroužek pro děti i pro dospělé, výtvarný kroužek, kurzy vaření atd. Všechny tyto aktivity vyžadují alespoň minimum finančních prostředků, a proto by mohlo výrazně pomoci, kdyby azylový dům našel dalšího velkého sponzora, který by volnočasové aktivity zafinancoval

Azylovému domu by také pomohlo získání grantu, který by s sebou přinesl finance na vybavení a rekonstrukci některých vnitřních prostor. Rekonstrukci by vyžadoval azylový dům ve

Straníku, ve kterém by se z půdy udělaly dva další menší pokoje pro matky s dětmi a jeden větší pokoj, který by měl sloužit jako herna. (Orlíková, 2017)

Nové vybavení by si zasloužila kuchyňka v Azylovém domě v Novém Jičíně. Aktuálně tam mají plechovou (plně vybavenou) kuchyňku s vybavením, které darovali azylovému domu pracovníci, dobrovolníci a dárci.

Co se týče hrozeb pro organizaci, jednou z nich by nepochybně byla ztráta sponzorů. Jedním z největších sponzorů je hypermarket Albert, který dodává do azylového domu trvanlivé potraviny s prošlým datem spotřeby, díky kterým mohou například pracovníci uvařit v zimních měsících polévku lidem bez domova. Problém by taktéž nastal při ztrátě dobrovolníků, jelikož se starají o charitní šatník a pomáhají při organizaci aktivit pořádaných azylovým domem.

Největší hrozba by nastala, pokud by se organizace ukázala pro město Nový Jičín jako nepotřebná. Pokud by město usoudilo, že organizace již není potřeba, mohl by se azylový dům zavřít. Zatím je azylový dům i noclehárna plně obsazena, takže město nemá důvod o potřebnosti charity pochybovat.

3 Podrobný popis projektu

Podrobný popis projektu nabízí charakteristiku jak současného, tak plánovaného stavu Azylového domu. Dále zde uvádíme propojenost aktivit Azylového domu a námi vytvořeného projektu, podmínky pro udržitelnost zamýšlených aktivit i celého projektu.

3.1 Charakteristika současného stavu

V minulém roce (2016) probíhalo v Azylovém domě Matky Terezy několik projektů. V listopadu 2016 dokončily klientky půlroční program CARE (kurz efektivního rodičovství). Tyto přednášky se nesetkaly s úspěchem. Program byl pro klientky povinný, motivace klientek byla nedostatečná a kurz se proto stal neefektivním. (Orlíková, 2017)

Konkrétně dětem se věnuje pracovnice v sociálních službách, která dobrovolně nad rámec svých povinností vyrábí a tvoří s dětmi tematické výrobky (vánoční věnce, malovaná vejce, soutěže v kreslení atd.). Tvoření probíhá nepravidelně a je závislé na tom, zda má pracovnice čas a chuť s dětmi něco tvořit.

Všechny aktivity považujeme za nedostatečné, protože jsou zaměřené buď na matky, nebo děti. Důležité je, aby se rozvinuly takové aktivity, které budou koncipovány pro matky a děti společně. Matky se musí naučit, jak se svým dětem věnovat, vychovávat je a dále vzdělávat.

Problém nedostatečných společných aktivit by měl napravit tento projekt, který je zaměřen na společné trávení volného času matek a jejich dětí.

3.2 Charakteristika nového (plánovaného) stavu

Cílem projektu je vytvořit aktivity, které budou dále rozvíjet vztah mezi matkou a jejími dětmi, nabídnou možnosti smysluplného trávení společného volného času, ukáží matkám, jak lze předávat jejich dětem cenné zkušenosti a rady při společných činnostech. Naším záměrem je také zlepšit celkovou atmosféru mezi klienty azylového domu.

Pro dítě je důležité, aby mohlo být aktivní, mohlo se bez obav vyjádřit, projevit svůj názor nebo ovlivnit situaci, ve které se nachází. Díky tomu, že dítěti dopřejeme pohybovou aktivitu, zapojí smysly i rozum, si odnese individuální zkušenosti, které vedou k dalšímu osobnímu rozvoji. (Svobodová, 2011, s. 47-48)

Dalším neopomenutelným cílem projektu je rozvoj funkcí, které často rodina v takto tíživé situaci zanedbává. Dle Zdeňka Heluse, (Helus, 2007, s. 151) jde například o funkci, kdy rodina působí na dítě svými vzory a příklady. Dítě od svého rodiče přebírá zkušenosti, vzory chování a další důležité prvky vedoucí k vyhranění osobnosti dítěte, a proto jsou společně prožité aktivity pro matku a její dítě či děti zásadní. Právě na takové předávání zkušeností se budeme zaměřovat i v aktivitách tohoto projektu.

3.2.1 Multiplikační efekt

Předpokládáme, že pokud dojde k realizaci alespoň některých aktivit, dojde k zlepšení vztahů mezi matkou a dětmi a mezi klientkami samotnými. Přínosem by také bylo posílení vztahů mezi klientkami a sociálními pracovníci, popř. pracovníci v sociálních službách.

3.3 Návaznost projektu na další aktivity

Projekt navazuje na některé z aktivit, které jsou již nějakou dobu v azylovém domě zaběhlé. Jedná se o každoroční pečení vánočního cukroví. Pečení probíhá tak, že jedna ze sociálních pracovníků uspořádá pečení s maminkami, které se samy rozhodnou, zda se aktivity zúčastní nebo ne. Pečení probíhá ve večerních hodinách, kdy už jsou děti připravené ke spánku. Aktivita „pečení perníčků“, která je zahrnuta do projektu, je koncipována jako společná, tudíž si pečení mohou vyzkoušet matky společně se svými dětmi.

Tvořivé aktivity projektu navazují na snahu pracovníků v sociálních službách zaktivizovat děti klientek. Pracovnice organizují nepravidelná setkání (jednou či dvakrát měsíčně hlavně o víkendu), při kterých se s dětmi věnují tvořivým aktivitám.

3.4 Návaznost dalších aktivit na projekt

Pokud bude projekt realizován, na jeho aktivity mohou navázat další činnosti Azylového domu. Jako příklad můžeme uvést výrobu andělíčků. Pokud budou tyto výrobky vystavené ve vstupní hale, mohou vést ke zviditelnění Azylového domu. Celkově by tato aktivita mohla vést k motivaci k zamýšlení se nad propagací Azylového domu – např. na vánočních trzích v Novém Jičíně, kde by Azylový dům mohl mít svůj vlastní stánek, nabízet výrobky klientů a při rozdávání letáčků více informovat veřejnost o nabízených službách.

Pokud bude realizace projektu úspěšná, může se připravit obměna aktivit, popřípadě zrealizovat projekt na jiném pracovišti. Pravděpodobně by se jednalo o pracoviště ve Straníku, který je vzdálen asi 5 minut jízdy autem od azylového domu v Novém Jičíně.

3.5 Udržitelnost a etický aspekt projektu

Projekt bude fungovat za splnění těchto podmínek:

- dostatečně motivovaný pracovník, který bude ochoten projekt vést a motivovat klientky a klienty k účasti na projektu;
- dostatečná zásoba a různorodost potravin v potravinové bance;
- finance určené pro vyplnění volného času matek a jejich dětí (nad rámec povinných aktivit nabízených Azylovým domem např. program CARE).

Během realizace projektu dodržíme soukromí klientů, pracovník (realizátor) respektuje svobodnou vůli klientů a náplní jeho práce (práce realizátora/pracovníka) je maximální snaha klienty motivovat tak, aby se chtěli projektu účastnit.

4 Technické řešení projektu

Ve čtvrté kapitole jsou podrobně popsána jednotlivá setkání, která budou probíhat v Azylovém domě Matky Terezy v Novém Jičíně. Projekt je rozpracován na čtvrt roku (11 setkání), kdy se po domluvě se sociální pracovníci bude realizovat každý týden jedna aktivita. Pořadí aktivit si pro realizaci můžeme upravit podle potřeb (změny pořadí mohou nastat v důsledku změny počasí či ročního období).

U některých aktivit se autorka nechala inspirovat knižními či internetovými zdroji, jiné navrhla sama.

4.1 Konkrétní aktivity

Každá aktivita je sestavena pro čtyři rodiny s dětmi, má určitý časový harmonogram, seznam pomůcek a přibližný odhad potřebných financí. U každé z aktivit jsou stručně vyjádřeny cíle, kterých bychom po realizaci měli dosáhnout.

4.1.1 Dramatické aktivity

Cílem aktivity je seznámit se se skupinou, poznání vnitřních vztahů skupiny, společné hraní her, společná aktivita, vybudování příznivé atmosféry v celé skupině a možnost rodiny spolupracovat na jednom úkolu.

Čas – 70 minut

Počet klientů – čtyři rodiny s dětmi (Jedná se o matky s dětmi z azylového domu)

Pomůcky – míček, různé předměty, přehoz, tužky, papíry

Finanční náročnost – 0 Kč

Průběh setkání

10 min – Úvodní část – Informace o setkávání, kdo jsem, co dělám, proč to dělám, co od klientek očekávám a jaká jsou jejich očekávání.

15 min – Seznamovací aktivita – Sedneme si do kruhu, pošleme po kruhu míč. Kdo má míč, může mluvit, ostatní musí být potichu. Každý z klientů se představí, řekne, co ho baví a představí všem svou rodinu (maminku a sourozence – pokud nějaké má).

15 min – Hádej, kdo jsem? – Jeden ze skupiny jde za dveře, tam se mu určí nějaké zvíře. Když se vrátí zpět do místnosti mezi ostatní, hádají, jaké zvíře mu bylo řečeno. Ten, který byl za dveřmi, může na otázku odpovídat pouze ano/ne. Pokud někdo zvíře uhádne, jde za dveře.

10 min – Živé pexeso – Rozdělíme se do dvojic. Každá z dvojice si domluví zvuk zvířete (kráva, pes, kočka). Jedna z dvojic jde za dveře. Ostatní si sednou do šachovnice na koberec (uspořádání jako při hře pexesa). Dvojice, která je za dveřmi, se vrátí dovnitř a každý z nich za sebe hádá, kteří dva patří k sobě. Postupně vyvolávají jména a ten, koho vyvolají, předvede zvuk domluveného zvířete (jako při otáčení kartiček pexesa, akorát na druhé straně není obrázek, ale zvuk). Vyhrává ten z dvojice, který najde a uhádne nejvíce dvojic. (Myslík, 2015)

15 min – Zapamatuj si! – Schováme pod přikrývku různé předměty, (dáme jich tam dostatečné množství) na několik sekund předměty odkryjeme a celá rodina bude mít prostor zapamatovat si co nejvíce z nich. Poté předměty zakryjeme a dáme rodině jednoduchou otázku (kde bydlí, oblíbené jídlo atd.), každý z rodiny musí odpovědět na jednu z otázek, abychom je trochu zmátli. Poté každá rodina dostane papír a tužku a napíše seznam věcí, které si pamatují. Na konci aktivity vyhlásíme vítěze (rodina, která uhádla nejvíce předmětů).

5 min – Závěrečná reflexe – Sedneme si do kruhu a zeptáme se všech, co se jim nejvíce líbilo, co by si chtěli ještě jednou vyzkoušet nebo zahrát, co se jim nelíbilo a proč. Pokud se někomu nelíbilo vůbec nic, vyzveme ho, aby našel alespoň jednu věc nebo myšlenku, která se mu na tomto setkání líbila.

4.1.2 Výroba jehelníčků

Cílem aktivity je rozvoj jemné motoriky, možnost získání zkušeností od rodičů (matky), možnost vyrobit si něco, co si klienti mohou odnést domů, popřípadě někomu darovat a když si dítě nebude vědět rady, nabízí se zde možnost spolupráce matky a dítěte.

Čas – cca 60 min.

Počet klientů – čtyři rodiny (Jedná se o matky s dětmi z azylového domu)

Pomůcky – nitě, jehly, nůžky, fixy, šablony, látky, špendlíky, vata, knoflíky

Finanční náročnost:

Nitě + jehly – 100 Kč

Vata – 100 Kč

= 200 Kč

Průběh setkání

5 min – Úvod – představení programu setkání, ukázka hotového výrobku.

10 min – Rozdání materiálů, šablon, poučení o bezpečnosti, informace o postupu výroby jehelníčku, ukázka stehu.

40 min – Vlastní tvoření – Starší děti pracují samy, rodiče mají možnost pracovat sami, nebo pomáhají svým dětem.

Z látky si vystříhnou jakýkoliv tvar podle šablony, kterou si před tím na látku překreslí. Tento tvar musí být vystřižený dvakrát. Poté se okraje sešijí k sobě, ale necháme v něm malou díрку. Touto dírkou vycpeme tvar z látky vatou a následně zašijeme i zbylou mezeru. Na ozdobu můžeme přišít knoflík nebo si na látku něco namalovat.

5 min – Reflexe – Ukázka hotových výrobků, zeptáme se, co jim šlo a co ne, jak jsou spokojeni se svými výrobky, poděkujeme za účast.

4.1.3 Rodinný film

Cílem je umožnit rodině trávit čas společně, ukázat i jinou alternativu trávení volného času a nahradit prostředí kina, na které většinou rodina nemá peníze.

Čas – cca 130 min.

Počet klientů – Čtyři rodiny s dětmi (Jedná se o matky s dětmi z azylového domu)

Pomůcky – TV (v našem případě máme možnost promítacího plátna), film, popcorn

Finanční náročnost:

Popcorn – potravinová banka

= 0 Kč

Průběh setkání

5 min – Úvod – sdělení plánu setkání, představení možností výběru filmu (Bylo nás pět, Obecná škola...), rozdání popcornu (každá rodina jeden, při velkém počtu členů rodiny dostanou dva)

120 min – Rodinný film

5 min – Reflexe k filmu – Ke každému filmu, který má rodina na výběr, si připravíme předem několik otázek (např. z jakého období je tento film, kdy byl asi natočen, jak to že dneska děti nedostávají rákoskou ve škole, proč je důležité chodit do školy a ne za školu...).

4.1.4 Výroba andílků

Cílem aktivity je rozvoj jemné motoriky, ukázat dětem alternativu k výrobě anděla, nutnost spolupráce matky a dětí, rozvoj komunikace mezi matkou a dítětem, možnost prožít tvořivé odpoledne a vyrobit si něco, co si poté mohou odnést domů.

Čas – cca 75 min

Počet klientů – čtyři rodiny (jedná se o matky s dětmi z azylového domu)

Pomůcky – nůžky, šablona křídel, polínka dřeva, polystyrenové koule, tvrdý papír, tavná pistole, stará záclona, Centropen, žlutá a hnědá vlna, zlaté a stříbrné Vánoční řetězy, lepidlo na papír. Kladivo, hřebík

Finanční náročnost:

Polystyrenové koule (hlava andělíčka) – (16 x 8 Kč) – 128

Tvrdý papír (křídla) – (16x2 Kč) – 32 Kč

Náplň do tavné pistole – 30 Kč

Vánoční řetězy (2x30 Kč) – 60 Kč

Lepidlo na papír – 30 Kč

= 280 Kč

Průběh setkání

5 min – Úvod – Informace o průběhu dnešního setkání a ukázka hotového výrobku.

5 min – Rozdání materiálů, ukázka postupu práce, bezpečnostní upozornění.

60 min – Výroba – Rodiče pomáhají svým dětem, tvoří vlastního andělíčka nebo můžou společně pracovat pouze na jednom výrobku. Upozorníme je na možnost si vyrobit jakékoliv množství andělů.

Podle šablony si předkreslí na tvrdý papír tvar křídel, který si poté vystřihnou a ozdobí záclonou, barevnými řetězy či vlnou. Tavnou pistolí se křídla přilepí ke stojícímu dřevěnému polínku. Poté se kladivem zabije hřebík do horního konce polínka. Na tento hřebík se nasune polystyrenová hlava, kterou si děti před tím domalují (oči, nos, ústa...). Na hlavu se poté připevní vlásky z vlny nebo vánočních řetězů.

5 min – Závěr – Ukázka hotových výrobků, zeptáme se, co je bavilo a co ne, co jim šlo snadno a co pro ně bylo obtížnější, co zvládly děti samy a s čím jim musela maminka pomoci. Poděkujeme za hezkou práci a spolupráci a vystavíme hotové výrobky do vstupní haly azylového domu.

4.1.5 Cesta za pokladem

Cílem aktivity „Cesta za pokladem“ je opustit prostředí azylového domu, probudit v klientech soutěživost i týmového ducha, zopakovat si názvy zvířat a rostlin, rozvinout umění spolupracovat, možnost předání zkušeností matky svému dítěti. Tato aktivita také slouží ke vzdělávacím účelům.

Čas – cca 130 min. (Raději tuto aktivitu naplánovat na celé odpoledne bez časového vymezení)

Počet klientů – čtyři rodiny (jedná se o matky s dětmi z azylového domu)

Pomůcky – Vytisknuté obrázky zvířat, rostlin, věcí, které se vyskytují v lese i mimo něj, obrázky jedlých a nejedlých plodů lesa, křížovka, klacík, kolem kterého je ovázaná šňůrka (má napodobovat jehlu a nit), poklad (4x poklad), barevný krepový papír, kartička soutěžícího.

Personální zabezpečení – Pro každou rodinu je potřeba zajistit jednoho dobrovolníka (pravděpodobně se bude jednat o zaměstnance Azylového domu, který se dobrovolně zúčastní této aktivity).

Finanční náročnost:

Barevný krepový papír – 50 Kč

Barevné tvrdé papíry – (6x2 Kč) – 12 Kč

Poklad: sladkosti, atd. – potravinová banka – 0 Kč

drobnosti – dárci a sponzoři – 0 Kč

= 62 Kč

Průběh setkání

5 min – Úvod – přidělení každé rodině dobrovolníka, seznámení s pravidly, rozdělení barev a rozdání soutěžních kartiček (návrh na soutěžní kartičku naleznete v přílohách).

Samotná aktivita – Společně vycházíme do lesa, ve kterém je připravená stezka, která je označená barevnými fáborky z krepového papíru. Po stezce jsou rozmístěná stanoviště, každé stanoviště je označeno číslem (1-11) a na každém z nich čeká na účastníky úkol. Zadání úkolu předá dobrovolník, který je k rodině přidělen a zároveň dohlíží, aby veškeré úkoly byly splněny. Pokud děti s maminkou nesplní úkol, nebo si nebudou vědět rady, úkol přejdou a na závěr setkání se společně pokusíme přijít na správné řešení.

Seznam úkolů/zadání:

- Najdi 10 šišek a polož je na označené místo (někde na zemi dáme přes sebe dvě větvičky do tvaru X, které budou označovat „vyznačené místo“).

- Najdi tři listnaté stromy a pojmenuj je (děti za doprovodu rodičů nebo dobrovolníků hledají v okolí tři listnaté stromy a poté hádají, jak se jmenují – dobrovolník kontroluje správnost odpovědi).
- Vyber z obrázků, co se nevyskytuje v lese (připravené obrázky zamícháme, položíme na zem a děti hádají, co do lesa patří a co ne).
- Uhádni pět zvířat, která žijí v lese (děti vyjmenují pět zvířat – na správnost odpovědí dohlíží dobrovolník).
- Postav domeček pro skřítky (děti mají za úkol postavit společně s maminkou domeček pro skřítky – vymezený čas 20 minut).
- Které plodiny se v lese mohou jíst a které ne? (Z připravených obrázků plodin vybíráme plodin, které se v lese mohou jíst a které ne, dobrovolník se snaží argumentovat tak, aby v dětech vyvolal rozpor a ony se pak snažily přemýšlet o tom, zda odpověděly správně.)
- Co se vyrábí ze dřeva? (Děti mají za úkol uhádnout co nejvíce věcí, které se vyrábí ze dřeva, maminky poté mohou doplnit.)
- Vyluštěte tajenku. (Návrh, jak by tajenka mohla vypadat, nalezneme v přílohách)
- Napíchni listy na šňůrku a vytvoř tak lesní věnec. (Na tuto aktivitu použijeme připravené klacíky se šňůrkou. Listy se napichují středem na šňůrku, poté se oba konce sváží a vznikne věnec) – jedna rodina vytvoří jeden věnec.
- Co se v lese nesmí dělat? Co je zakázáno? (Dobrovolník se baví s dětmi o problematice rozdělávání ohně, odhazování odpadků...)
- V okruhu 20 ti metrů hledej poklad (Do tašky nebo nádoby schováme pro každou rodinu „poklad“. Poklad může obsahovat drobné hračky (náramky, gumičky) a něco sladkého na zub.

Aktivitu můžeme ukončit hned v místě, odkud jsme na stezku vycházeli a rodinám říct, že se do Azylového domu mohou vrátit samy. Některé matky si po cestě zpět mohou zajít nakoupit a vyřídit další osobní záležitosti.

15 min - Závěr – Všechny týmy odevzdají své soutěžní kartičky a tajenky. Během toho, než si děti rozbalí poklad a dají malou svačinku, vyhodnotíme správnost úkolů. Pokud někde nalezneme chybu, probereme ji společně po svačině.

Až se děti i rodiče občerství, sedneme si na zem do kruhu. Povídáme si s dětmi o tom, jak byly spokojené s aktivitou a ptáme se maminek, jestli musely hodně dětem napovídat, nebo jestli přišly na všechno samy. Případné chyby v tajence nebo nedostatky v soutěžních úkolech rozebereme s dětmi a prozradíme správné odpovědi. Pokud jsou všichni s aktivitou spokojení, můžeme ji zopakovat při jiné příležitosti i v jiném prostředí.

4.1.6 Zachraňme planetu Zemi

Aktivita „Zachraňme Zemi“ si klade za cíl zvýšit zájem o okolní svět, probudit snahu o péči o životní prostředí, rozšíření povědomí o environmentálních vědách, ekologických problémech a jejich dopadů na planetu Zemi i společnost, naučit klienty řídit se heslem „mysli globálně, jednej lokálně“, rozvoj jemné motoriky.

Čas – 60 min

Počet klientů – Čtyři rodiny s dětmi (jedná se o klientky azylového domu)

Pomůcky – Kartonové krabice, barevné papíry ve třech barvách (žlutá, zelená, modrá), Centropen, lepidlo na papír, TV nebo projektor, video.

Finanční náročnost:

Papíry (15x2 Kč) = 30 Kč

Centropen = 20 Kč

Lepidlo na papír = 30 Kč

= 80 Kč

Průběh setkání

10 min – Úvod – Představení náplně setkání, uvedení do problematiky.

5 min – Diskuze na téma: Proč třídíme odpad?, Jaký vliv mají odpadky na planetu?

10 min – Video – Zhlédnutí videa na téma třízení odpadů.

Krátká motivace k výrobě krabic na tříděný odpad.

5 min – Rozdání materiálů, poučení o bezpečnosti, představení postupu práce

25 min – Výroba krabic

Každá rodina dostane tři kartonové krabice. Krabice si polepí barevnými papíry – vždy jednu krabici jednou barvou. Někteří si mohou udělat proužky, jiní čtverečky nebo polepit krabici celou. Poté na každou krabici napíšeme druh tříděného odpadu (papír, plast, sklo).

5 min – Reflexe – Klademe otázky, ke kterým během setkání zazněly odpovědi. Zkoušíme, kdo si zapamatoval nejvíce informací. Pobavíme se o tom, kdo odpad opravdu třídít bude a kdo ne. Motivujeme klienty k třízení papíru a následnému odvezení do sběru. Výtěžek si poté mohou rozdělit mezi sebe.

(Marádová, 2003, s. 24-29)

4.1.7 Výroba Vánočních přání

Cíl této aktivity je podpora a rozvoj jemné motoriky, rozvoj tvořivosti a představivosti, rozvoj trpělivosti, možnost spolupráce a předání zkušeností dětem, možnost strávit čas s rodinou pohromadě, možnost udělat si nějaký výrobek, který může potěšit nejen je, ale i blízké, kteří potom přáníčko dostanou.

Čas – 60 min.

Počet klientů - rodiny s dětmi (jedná se o klientky azylového domu)

Pomůcky – Tvrdý papír (Tmavě modrý, tmavě zelený, červený, hnědý, bílý), tuš, zmizíky, štětce, nůžky, Centropen.

Vytvoříme čtverce z tvrdého bílého papíru, které předem natřeme tuší a necháme zaschnout.

Finanční náročnost:

Tvrdé papíry (40x3 Kč) = 120 Kč

Tuš = 30 Kč

Štětec (10x10 Kč) = 100 Kč

Zmizík (10x 15 Kč) = 150 Kč

Centropen = 20 Kč

=420 Kč

Průběh aktivity

10 min – Úvod – Informace o programu dnešního setkání, Ukázka jednoho vyrobeného přáníčka, Sdělíme informace o bezpečnosti a postupu práce.

45 min – Tvoření

Každý si vybere jeden barevný papír (ten předem rozstříháme na poloviny). Polovinu papíru přeložíme na půl, aby vznikla otevírací kartička. Na přední stránku si nalepíme čtvereček bílého papíru, který je natřený tuší. Poté můžeme přidat ještě malý rámeček a dozdobit přední stranu. Vezmeme si zmizíky a do pole, které je natřeno tuší můžeme nakreslit jakýkoliv obrázek (rybička, zimní krajina, dárky, stromeček, baňky, čepici...).

Dovnitř kartičky napíšeme vzkaz s přáním (Veselé Vánoce a šťastný Nový rok...).

5 min – Zakončení – Ukázka hotových výrobků, povídání o tom, komu přáníčko darují, jak jinak by se přáníčko dalo udělat, co by na svém výrobku ještě chtěli změnit, popřípadě se dohodnout na dalším setkání, aby děti mohly vyrobit přáníček více (nejlépe sehnat materiál a nechat maminky, aby si s dětmi už neorganizovaně vyrobily přáníčka samy). Poděkování za pěknou práci.

4.1.8 Stolní a deskové hry

Cílem je probudit soutěživého ducha, vyzkoušet si možnost prohry, nabídnout rodině prostor pro společné hraní a trávení společného volného času.

Čas – 60 min.

Počet klientů – Čtyři rodiny s dětmi (jedná se o klientky azylového domu)

Pomůcky – Kvarteto, pexeso, Člověče, nezlob se!, Dostihy a sázky, kostky

Finanční náročnost - 0Kč

Průběh setkání

15 min – Úvod – představení náplně setkání, ukázka her a vysvětlení pravidel.

35 min – Každý si vybere, jakou hru by si chtěl zahrát, doporučíme hru vhodnou s ohledem na věk klientů.

10 min – Závěr – Společně se bavíme o tom, kdo jakou hru vyhrál, jak se jim dařilo v jednotlivých hrách, zjistíme, která hra je nejvíce bavila a která pro ně byla nudná.

4.1.9 Pečení perníčků

Cílem pečení perníčků je vyzkoušet si jeden z vánočních zvyků – pečení cukroví, umožnit spolupráci rodičů a dětí, možnost předat zkušenosti z generace na generaci.

Čas – jedno odpoledne

Počet klientů – čtyři rodiny s dětmi (jedná se o klientky azylového domu)

Pomůcky – 2x váleček na těsto, vykrajovátka, lžice, 2x mísa, 2x vařečka

- suroviny na přípravu těsta – soda, hladká mouka, cukr moučka, med, Hera, perníkové koření, vejce

Všechny suroviny (kromě vajec) poskytne potravinová banka.

Finanční náročnost:

Vejce = 30 Kč

=30 Kč

Recept:

1 lžička sody, 400 g hladké mouky, 140 g cukru moučka, 2 ks vajec, 2 lžíce medu, 100 g tuku na pečení, 2 lžičky perníkového koření. (Vareni.cz, 2010)

Do mísy si připravíme dvě vejce, změkklý tuk (Hera) a společně utřeme. K této směsi přidáme 2 lžíce medu a perníkové koření. Na konec vmícháme mouku se sodou a vypracujeme těsto, které necháme odležet asi 30 minut v lednici. Těsto si poté rozválíme a vykrajujeme z něj tvary pomocí vykrajovátek. Pečeme asi 8 minut v rozehřáté troubě na 180 °C. (Vareni.cz, 2010)

Průběh setkání

Tuto aktivitu provádíme odděleně vždy jen se dvěma rodinami. Nejdříve uděláme s první skupinou (dvě rodiny) těsto a to pak necháme uležet v lednici. Poté na řadu druhá skupina (dvě rodiny), se kterou také uděláme těsto a necháme ho v lednici odležet. Mezi tím si první skupina může rozválet své těsto, vykrajet perníčky a upéct. Totéž provedeme i s druhou skupinou.

1. Skupina

5 min – Krátká motivace k výrobě perníčků, sdělení bezpečnosti práce, rozdání surovin a receptu na pečení medových perníčků.

30 min – Výroba těsta, vážení surovin a následné zpracování.

40 min – Odložíme těsto do lednice a necháme ho odpočívat.

2. Skupina

5 min – Krátká motivace k výrobě perníčků, sdělení bezpečnosti práce, rozdání surovin a receptu na pečení medových perníčků.

30 min – Výroba těsta, vážení surovin a následné zpracování.

40 min – Odložíme těsto do lednice a necháme ho odpočívat.

1. Skupina

60 min – Rozválení těsta, vykrajování perníčků a pečení.

2. Skupina

60 min – Rozválení těsta, vykrajování perníčků a pečení.

Obě skupiny

10 min – Závěr, ochutnávka všech výrobků, možnost nazdobení perníčků pomocí polevy z bílků a cukru.

4.1.10 Rozvoj smyslů

Cílem je procvičit smyslové orgány, jako je hmat, čich a chuť, upevnit vztah matky a jejího dítěte při hmatovém cvičení „Poznej svou maminku“, zvládnout nemluvit, zkusit si, jaké je nevidět.

Čas – 60 min

Počet klientů – čtyři rodiny s dětmi (jedná se o klientky azylového domu)

Pomůcky – Několik předmětů různých tvarů, velikostí a materiálů, nádoby s různým obsahem (skořice, dětská pasta Perlička, vlašské ořechy, salám, kokos), potraviny (paprika, sýr, šunka, hroznové víno, čokoláda, rohlík) – potraviny vybíráme s ohledem na věk dětí, šátky na zavázání očí, párátko.

Finanční náročnost:

potraviny = 100 Kč

= 100 Kč

Průběh setkání

5 min – představení průběhu setkání, motivace k ochutnávce jídel

10 min – Aktivita „Poznej předmět“

Všichni sedí v kruhu se zavázanýma očima a dostanou do rukou nějaký předmět. Bez promluvení se musí snažit poznat, o jaký předmět se jedná. Pokud nepoznají, rozvážou si oči a

společně hádáme, co by to mohl být za předmět. Pobavíme se o tom, k čemu se všechny předměty používají a z jakých materiálů jsou vyrobeny.

10 min – Aktivita „Poznej podle vůně“

V nádobách máme připraveno několik surovin, které jsou výrazné svou vůní. Všichni se pohodlně usadí a zavážou si šátek přes oči. Postupně dáváme přičichnout ke každé surovině a všichni musí hádat, o jakou surovinu se jedná.

15 min – Aktivita „Poznej svou maminku“

Dítě dostane šátek, který mu zavážeme přes oči. Maminky si sednou do řady a dítě musí poznat po hmatu, která maminka je jeho.

10 min – Aktivita „Ochutnej a poznej“

Všichni sedí v kruhu a mají zavřené oči. Na párátkách máme nachystané nejrůznější suroviny. Před začátkem aktivity se zeptáme, jestli je něco, co někdo z nich nemá rád, abychom předešli negativním pocitům při ochutnávce a nikoho do aktivity nenutíme (bereme v potaz že tato aktivita může být někomu nepříjemná). Každému vložíme do úst jednu surovinu a oni musí hádat, jakou dostali potravinu.

10 min – Závěr a reflexe

Společně si pohovoříme, jaké pro ně bylo poznávání předmětů, jestli uhádli, nebo neuhádli, o jaký předmět se jedná a jestli je něco, co je během aktivity překvapilo.

U aktivity na poznání vůně si pohovoříme o tom, jak zvládli vůně rozpoznat, jestli jim bylo něco nepříjemné a které vůně bylo jednoduché poznat hned a u kterých museli hodně přemýšlet.

Ptáme se dětí, jestli bylo těžké poznat svou maminku a podle čeho ji poznaly. Maminek se ptáme, jestli jim aktivita na rozvoj hmatu byla příjemná, nebo nepříjemná.

Poslední otázky jsou směřovány k aktivitě s jídlem. Ptáme se dětí i maminek, jak se jim aktivita s jídlem líbila a jestli by si ji chtěli někdy zopakovat.

4.1.11 Soutěžíme pro radost

Cílem této aktivity je probudit soutěžního ducha, prohloubit schopnosti pracovat v týmu, vyzkoušet si pocit výhry nebo prohry, procvičit hrubou motoriku, protáhnout tělo, zaktivizovat klienty.

Čas – cca 90 min (v této aktivitě je zahrnut čas prostoje a oslav vítězství)

Počet klientů – čtyři rodiny s dětmi (jedná se o klientky azylového domu)

Pomůcky – Kužel, bílé papíry A4, lano, kousky barevného papíru

Finanční náročnost – 0 Kč

Průběh setkání

10 min – krátká motivace na probuzení soutěžního ducha + rozdělení do týmů (maminky nemusejí být v týmu se svými dětmi) + pravidla soutěžení.

Výhra 3 body, prohra 2 body, remíza 1 bod

Skupiny se vymyslí název pro jejich soutěžní tým.

15 min – Aktivita „Trakaře“

V týmu se rozdělí do dvojic, pokud nevyjdou dvojice, někdo půjde dvakrát. Vymezení startovací čáry a vysvětlení pravidel (každá dvojice musí od startu ujít v trakaři určitou trasu a vrátit se zpět na start, při překročení cílové čáry může vyrazit další dvojice, který z týmu vystřídá všechny dvojice dřív, vyhrává). (Pampeliška, 2010)

15 min – Aktivita „Seber a uteč“

Na zem vytyčíme kruh z lana o průměru asi 3 m. Do kruhu nasypeme spoustu malých barevných kousků papírů. Do středu kruhu půjdou dvě maminky (strážkyně pokladu), které svážeme k sobě za jednu nohu a kolem pasu. Týmy mají za úkol posbírat co nejvíce papírků tak, aby se jich maminky nedotkly, (týmy stojí v dostatečné vzdálenosti od kruhu a pro papírek vybíhá vždy jeden z týmu a až se vrátí, může běžet další) protože pokud se jich dotknou, vypadávají ze hry. Papírky odkládají na určené místo (poblíž startovní/cílové čáry). Určíme

časový limit, na posbírání co nejvíce papírků (cca 1-2 minuty). Vyhrává ten tým, kterému bude napočítáno větší množství papírků. (David, 2011)

15 min - Aktivita „Ledové kry“

Každá skupina dostane k dispozici dvě čtvrtky bílého papíru. Každý z účastníků se musí pomocí papírů dostat přes určenou trasu a vrátit se zpět na start. Trasou postupuje tak, že si posouvá ledové kry (papírové čtvrtky) ve směru jeho cesty a nesmí stoupnout nikam jinam než na ně, jinak spadne do „ledové vody“. Vystřídat se musí všichni ze skupiny. Která skupina splní úkol dříve, vyhrává. (Copánek, 2009)

10 min – Aktivita „Přetahování lana“

Na každý konec lana se rozdělí dvě maminky a děti. Při odstartování soutěže se přetahují lanem, která skupinka přetáhne tu druhou přes dělicí čáru (dělicí čára je vytyčená ve středu lana na trávě), vyhrává.

10 min – Vyhodnocení her, vyhlášení vítězů, předání odměny.

Odměna je pro všechny stejná, není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.

4.2 Přehledný rozpočet projektu

V této podkapitole shrneme veškeré penzum financí, které je na realizaci celého projektu potřeba.

Finanční náročnost celého projektu:

Dramatické aktivity – 0 Kč

Výroba jehelníčku – 200 Kč

Rodinný film – 0 Kč

Výroba andílků – 250 Kč

Cesta za pokladem – 62 Kč

Zachraňme planetu Zemi – 80 Kč

Výroba Vánočních přáníček – 420 Kč

Stolní a deskové hry – 0 Kč

Pečení perníčků – 30 Kč

Rozvoj smyslů – 100 Kč

Soutěžíme pro radost – 0 Kč

Celkem = 1142 Kč

Celou částku 1142 Kč poskytne azylový dům z finančních zdrojů určených pro tvoření s klienty.

Zbytek potravin, které budou potřeba při setkávání, poskytne azylový dům z potravinové sbírky. Konkrétní potraviny, které se budou čerpat z potravinové sbírky, jsou vždy uvedeny v popisu aktivit.

4.3 Personální zabezpečení projektu

Na všechny setkání je potřeba jednoho instruktora, pouze u setkání č. 5 „Cesta za pokladem“, jsou potřeba další 4 dobrovolníci (pravděpodobně z řad zaměstnanců z Azylového domu).

4.4 Realizace projektu

V rámci projektu se nám podařilo v období od listopadu do prosince roku 2016 zrealizovat dvě aktivity. Setkání probíhala v prostorách Azylového domu ve Straníku s několika matkami a jejich dětmi. Klientky si vyzkoušely:

Výrobu andělíčků a pečení perníčků. Tvoření se zúčastnily všechny rodiny (konkrétně čtyři matky s dětmi). Výroba andělíčků se shledala s úspěchem hlavně u dětí, které byly z hotových výrobků nadšené. Výsledné práce jsme vystavili ve vstupní hale a jednoho andělíčka darovaly děti zaměstnancům na služebnu.

Pečení perníčků se chtěly zúčastnit čtyři z pěti maminek. Maminka, která o aktivitu neměla zájem, si chtěla cukroví napéct sama, ale nakonec se i s dcerou přidala alespoň na hnětení těsta. Následné zdobení oslovilo zejména dvě starší děti (8 a 14 let), které zůstaly v kuchyňce nejdéle a trpělivě nazdobily všechny perníčky, které se upekly.

Závěr

Cílem Bakalářského projektu bylo vytvořit programu jedenácti setkání ve formě aktivit, které měly přispět ke zlepšení vztahů mezi matkou a jejími dětmi využívající služeb azylového domu. Jako cílovou organizaci jsme si vybrali Azylový dům Matky Terezy v Novém Jičíně, který spadá spolu s dalšími organizacemi pod Charitu ČR. Matky, které jsou v azylovém domě ubytovány, se nachází v tíživé životní situaci a v azylovém domě hledají pomocnou ruku. Azylový dům pro tyto neúplné rodiny organizuje aktivity (přednášky, tvoření), které však nejsou dostačující. Doplňujícím cílem projektu bylo zlepšení vztahů mezi všemi klienty.

Bakalářský projekt byl rozdělen do čtyř kapitol. První kapitola se věnovala informacím o azylovém domě, službách, které azylový dům poskytuje, zaměstnancích, ekonomické situaci a o zkušenostech organizace s podáváním projektů. V kapitole „Charakteristika projektu jsme uvedli podrobný cíl, charakteristiku bakalářského projektu a nechyběla ani SWOT analýza, kde se v rámci slabých stránek a příležitostí jasně ukázala potřebnost tohoto projektu. Další kapitola „podrobný popis projektu“ popisovala, jak projekt navazoval na již zaběhlé aktivity azylového domu a následně jak mohou další (nové) aktivity navazovat na projekt

Ve čtvrté kapitole jsme vytvořili čtvrtletní program pro matky s dětmi. Program byl složen z jedenácti aktivit, které obsahovaly dramatické, výtvarné, výchovné i vzdělávací prvky a vedou k: rozvoji vztahu matky s dítětem, možností spolupráce, předávání zkušeností matky svému dítěti, nabídce aktivit smysluplného trávení volného času, rozvoji komunikace a zlepšení celkového vztahu mezi klientkami. Každá z aktivit obsahovala seznam pomůcek, výčet potřebných financí a konkrétní návrh postupu při realizaci.

Do termínu odevzdání práce se nám podařilo zrealizovat dvě setkání, která se setkala s nemalým úspěchem. Úspěch projektu lze spatřovat také v tom, že vedení azylového domu vytvořilo pozici sociálního pracovníka, který bude od června 2017 realizovat daný projekt.

Osobním přínosem pro autorku byla možnost poznání vztahů mezi klientkami, hlubší proniknutí do organizačního systému azylového domu a získání pracovního místa, což vedlo k rozšíření zkušeností pro praxi a získání znalostí pro další studium.

Seznam zdrojů

Tištěné zdroje

1. BLATNÝ, Marek, 2016. *Psychologie celoživotního vývoje*. 1. Vydání. Praha: Karolinum. 290 s. ISBN 978-80-246-3462-3
2. FLAVELL, H. John, 1985. *Cognitive Development*. 2. Editon. USA: Prentice-Hall International, Inc. 338 p. ISBN 0-13-139981-0
3. HELUS, Zdeněk, 2007. *Sociální psychologie pro pedagogy*. 1. Vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 280 s. ISBN 978-80-247-1168-3
4. MARÁDOVÁ, Eva, 2003. *Rodinná výchova, Zdravý životní styl I*. 2. Vydání. Praha: Fortuna. 144 s. ISBN 80-7168-712-X
5. MATĚJČEK, Zdeněk, 1992. *Dítě a rodina v psychologickém poradenství*. 1. Vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 80-04-25236-2
6. MOŽNÝ, Ivo, 2008. *Rodina a společnost*. 2. Vydání. Praha: Sociologické nakladatelství. 321 s. ISBN 978-80-86429-87-8
7. MURRAY, Lynne, 2016. *Psychologie malých dětí*. 1. Vydání. Praha: Triton. 289 s. ISBN 978-80-7553-011-0
8. SVOBODOVÁ, Eva a Hana ŠVEJDOVÁ, 2011. *Metody dramatické výchovy v mateřské škole*. 1. Vydání. Praha: Portál. 168 s. ISBN 978-80-262-0020-8
9. ŽÍŽEK, Petr, 2014-2015. *Dary 2014-2015*. Nový Jičín: 2015.
10. ŽÍŽEK, Petr, 2015. *Příloha k účetní uzávěrce 2015*. Nový Jičín: 2015.

Elektronické zdroje

11. COPÁNEK, 2009. *Globální oteplování*. In: hranostaj.cz. [online]. 7. 9. 2009. [cit. 23. 3. 2017]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra1009>

12. DAVID, 2011. *Svaž si svého vedoucího*. In: hranostaj.cz. [online]. 15. 12. 2011. [cit. 23. 3. 2017]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra1538>
13. Charita Česká Republika, 2013. *Stanovy Charity Česká Republika*. [online]. Praha: 24. 1. 2013 [cit. 9. 7. 2016]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/res/archive/014/001598.pdf?seek=1359990827>
14. Charita Nový Jičín, 2014. *Výroční zpráva*. [online]. Nový Jičín: 2014 [cit. 9. 7. 2016]. Dostupné z: <http://charitanj.cz/wp-content/uploads/V%C3%9DRO%C4%8CN%C3%8D-ZPR%C3%81VA-2014.pdf>
15. Město Nový Jičín, 2016. *Základní údaje o Městě* [online]. Nový Jičín: 2016 [cit. 9. 7. 2016]. Dostupné z: <http://www.novyjicin.cz/zakladni-udaje-o-meste/>
16. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2016. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách [online]. 9. 10. 2016 [cit. 25. 2. 2017]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/13640/zakon_c._108_2006__stav_k_1.8.2016.pdf
17. MYSLÍK, 2015. *Živé pexeso*. In: Hranostaj.cz. [online]. 27. 2. 2015. [cit. 20. 3. 2017]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra3907>
18. PAMPELIŠKA, 2010. *Překážková dráha*. In: Hranostaj.cz. [online]. 25. 12. 2010. [cit. 23. 3. 2017]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra1343>
19. *Měkké medové perníčky*, 2010 [online]. [Cit. 8. 4. 2017]. Dostupné z: <https://recepty.vareni.cz/mekke-medove-pernicky/>

Ústní zdroje

20. ORLÍKOVÁ, Jolana, 2017. Ústní sdělení. Nový Jičín.
21. ŽÍŽEK, Petr, 2017. Ústní sdělení. Nový Jičín.

Seznam obrázků

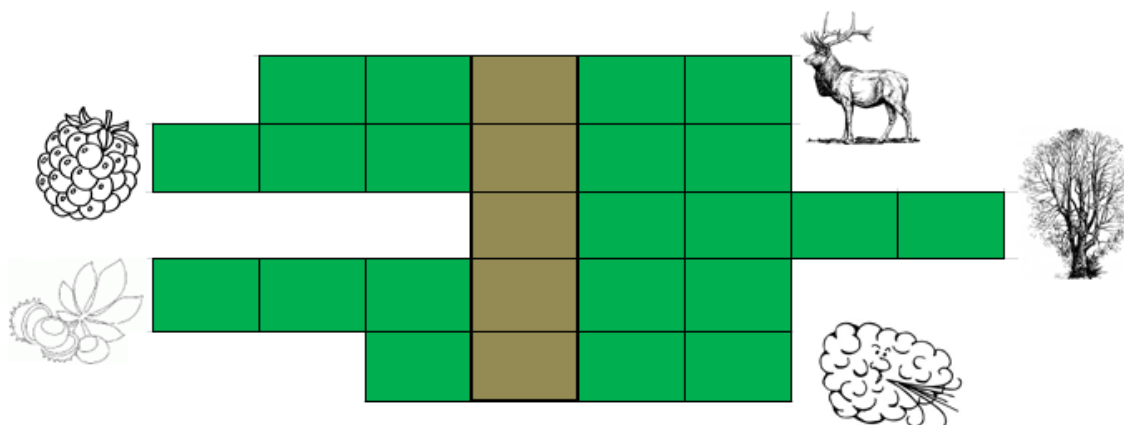
Obrázek 1 - Organizační struktura Charity v Novém Jičíně	11
Obrázek 2 - Soutěžní karta (setkání č. 5)	46
Obrázek 3 - Tajenka (setkání č. 5).....	46
Obrázek 9 - Vystavené výrobky - andělíčky	47
Obrázek 17 - Hotový výrobek nejstarší z dětí, slečny J.	47

Přílohy

Jména			
Stanovišť	SPLNĚNO	Stanovišť	SPLNĚNO
1.		6.	
2.		7.	
3.		8.	
4.	 	9.	
5.		10.	
Najdi poklad!			

Obrázek 2 - Soutěžní karta (setkání č. 5)

Vyluštěte prosím křížovku, která vám napoví, co vás čeká na dalším stanovišti

Obrázek 3 - Tajenka (setkání č. 5)

Obrázek 4 - Vystavené výrobky - andělíci

Obrázek 5 - Hotový výrobek nejstarší z dětí, slečny J.